

DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA 2008/119/EB

2008 m. gruodžio 18 d.

nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus

(kodifikuota redakcija)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 1991 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyva 91/629/EEB, nustatanti būtiniausius veršelių apsaugos standartus ⁽³⁾, buvo keletą kartų iš esmės keičiama ⁽⁴⁾. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.

(2) Dauguma valstybių narių ratifikavo Europos konvenciją dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos. Šią Konvenciją Bendrija patvirtino Tarybos sprendimu 78/923/EEB ⁽⁵⁾.

(3) Veršeliai, kaip gyvi gyvūnai, įtraukti į produktų, nurodytų Sutarties I priede, sąrašą.

(4) Veršelių auginimas yra sudėtinė žemės ūkio dalis. Jis yra tam tikros žemės ūkiu besiverčiančių gyventojų dalies pajamų šaltinis.

(5) Skirtumai, galintys iškraipyti konkurencijos sąlygas, trukdo sklandžiai tvarkyti bendros veršelių ir veršienos produktų rinkos organizavimą.

(6) Dėl to būtina nustatyti būtiniausius veršelių auginimo arba penėjimo apsaugos standartus, kad būtų galima užtikrinti racionalų gamybos plėtojimą.

(7) Mokslškai pripažinta, jog veršeliai turi gyventi jų poreikius atitinkančioje aplinkoje, t. y. gyventi bandoje. Dėl šios priežasties jie turėtų būti auginami grupėmis. Tiek grupėmis, tiek atskiruose garduose laikomi veršeliai privalo turėti pakankamai vietos judėti, prieiti prie kitų galvijų ir atlikti įprastus judesius stovint arba gulint.

(8) Apie pokyčius šioje srityje būtina informuoti oficialias tarnybas, gamintojus, vartotojus ir kitus asmenis. Dėl to Komisija, remdamasi Europos maisto saugos tarnybos nuomone, galėtų aktyviai vykdyti efektyviausių ūkininkavimo sistemų, susijusių su veršelių gerove, mokslinius tyrimus. Atitinkamai turi būti numatytas preliminarus laiko tarpas, per kurį Komisija sėkmingai baigtų šį darbą.

(9) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos, pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁶⁾.

(10) Ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva nustato būtiniausius veršelių auginimo ir penėjimo apsaugos standartus.

⁽¹⁾ 2007 m. gruodžio 11 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 324, 2006 12 30, p. 26.

⁽³⁾ OL L 340, 1991 12 11, p. 28.

⁽⁴⁾ Žr. II priedo A dalį.

⁽⁵⁾ OL L 323, 1978 11 17, p. 12.

⁽⁶⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2 straipsnis

Šios direktyvos tikslais taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

- 1) veršelis – galvijas iki šešių mėnesių;
- 2) kompetentinga institucija – institucija, apibrėžta Tarybos direktyvos 90/425/EEB dėl Bendrijos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą ⁽¹⁾ 2 straipsnio šeštame punkte.

3 straipsnis

1. Nuo 1998 m. sausio 1 d. šios nuostatos taikomos visuose naujai sukurtuose ar rekonstruotuose ūkiuose bei visuose ūkiuose, kurie ėmė veikti po šios dienos:

- a) vyresnis nei aštuonių gyvenimo savaičių veršelis negali būti laikomas atskirame garde, išskyrus, kai veterinarijos gydytojas patvirtina, kad dėl sveikatos arba elgesio veršelių reikia izoliuoti siekiant jų išgydyti. Veršelio atskiro gardo plotis turi būti bent lygus veršelio ūgiui iki keteros jam stovint, o ilgis turi būti bent lygus veršelio kūno ilgiui nuo nosies galo iki sėdynkaulio gumburo (*tuber ischii*) kaudalinio krašto, padauginus gautą ilgį iš 1,1.

Atskiruose veršelių garduose, išskyrus sergančių gyvūnų izoliavimui skirtus gardus, turi būti ne ištisinės, o perforuotos sienos, pro kurias veršeliai galėtų tiesiogiai matyti ir lytėti;

- b) kiekvienam grupėje laikomam veršeliui, kurio gyvasis svoris yra mažiau nei 150 kg, turi būti skirta mažiausiai po 1,5 m² laisvo ploto, veršeliui, kurio gyvasis svoris yra nuo 150 kg, bet ne daugiau kaip 220 kg, – mažiausiai 1,7 m² laisvo ploto, o veršeliui, kurio gyvasis svoris yra 220 kg arba daugiau, – mažiausiai 1,8 m² laisvo ploto.

Tačiau pirmos pastraipos nuostatos nėra taikomos:

- a) ūkiams, kuriuose yra mažiau negu šeši veršeliai;
- b) žindomiems veršeliams, laikomiems kartu su jų motinomis.

2. Nuo 2006 m. gruodžio 31 d. 1 dalyje numatytos nuostatos taikomos visiems ūkiams.

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 29.

4 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad veršelių auginimo sąlygos atitiktų I priede nustatytas bendrąsias nuostatas.

5 straipsnis

Atsižvelgiant į mokslinę pažangą, I priedo bendrosios nuostatos gali būti keičiamos laikantis 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

6 straipsnis

Ne vėliau kaip 2006 m. sausio 1 d. Komisija, remdamasi Europos maisto saugos tarnybos nuomone, pateikia Tarybai ataskaitą apie intensyvaus ūkininkavimo sistemą (-as), kuri (-ios) atitinka veršelių gerovės reikalavimus patologiniu, zootechniniu, fiziologiniu bei elgsenos aspektu, taip pat nurodo įvairių sistemų socialinę ir ekonominę reikšmę ir kartu teikia pasiūlymus, paremtus ataskaitos išvadomis.

7 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad patikrinimai, kurių metu bus tikrinama, kaip laikomasi šios direktyvos nuostatų, vykdomi prižiūrint kompetentingai institucijai.

Tokie patikrinimai gali vykti kitais tikslais atliekamų patikrinimų metu, tačiau kiekvienais metais turi būti patikrinami tam tikri tipiniai skirtingų ūkininkavimo sistemų, naudojamų kiekvienoje valstybėje narėje, pavyzdžiai.

2. Komisija, laikydama 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos, nustato taisykles, taikytinas šio straipsnio 1 dalyje numatytų patikrinimų metu.

3. Kas dveji metai, iki paskutinės balandžio mėn. darbo dienos, o pirmą kartą – ne vėliau kaip 1996 m. balandžio 30 d., valstybės narės informuoja Komisiją apie patikrinimų, atliktų per pastaruosius dvejus metus laikantis šio straipsnio reikalavimų, rezultatus bei skaičių, įskaitant atliktų patikrinimų skaičiaus santykį su visų ūkių, esančių jų teritorijoje, skaičiumi.

8 straipsnis

Kad būtų leista importuoti į Bendriją galvijus iš trečiosios šalies, būtina pateikti tos šalies kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad su galvijais buvo elgiamasi bei jie buvo gydomi laikantis bent tokių pačių, Bendrijos kilmės galvijams taikomų reikalavimų, kurie numatyti šioje direktyvoje.

9 straipsnis

Komisijos veterinarijos ekspertai, siekdami vienodo šios direktyvos taikymo jei būtina, turi teisę kartu su kompetentingomis institucijomis, atlikti patikrinimus vietose. Tikrinantys asmenys imasi specialiųjų asmeninių higienos priemonių, kad būtų išvengta ligų pernešimo rizikos.

Valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, suteikia visą reikiamą pagalbą savo pareigas atliekantiems ekspertams. Apie patikrinimo rezultatus Komisija informuoja atitinkamos valstybės narės kompetentingą instituciją.

Atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija, atsižvelgusi į patikrinimų rezultatus, imasi visų reikiamų priemonių.

Santykiams, su trečiosiomis šalimis taikomos Tarybos direktyvos 91/496/EEB, nustatančios gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus⁽¹⁾, III skyriaus nuostatos.

Bendrosios šio straipsnio taikymo nuostatos priimamos laikantis šios Direktyvos 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

10 straipsnis

1. Komisijai padeda 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras⁽²⁾, 58 straipsniu įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas (toliau – Komitetas).

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas terminas – trys mėnesiai.

11 straipsnis

Valstybės narės gali, laikydamosi Sutarties bendrųjų taisyklių, savo teritorijose išlaikyti arba taikyti griežtesnes nei šioje direktyvoje veršelių apsaugai nustatytas nuostatas. Apie visas tokias priemones jos praneša Komisijai.

12 straipsnis

Direktyva 91/629/EEB su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais II priedo A dalyje, yra panaikinama nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

13 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. gruodžio 18 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. BARNIER

⁽¹⁾ OL L 268, 1991 9 24, p. 56.

⁽²⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

I PRIEDAS

1. Medžiagos, naudojamos veršidėms statyti, ypač – gardams įrengti ir įrengimai, prie kurių gali liestis veršeliai, turi būti nekenksmingi veršeliams, lengvai plaunami ir dezinfekuojami.
2. Kol nėra nustatytos atitinkamos Bendrijos taisyklės, elektros įranga ir prietaisai turi būti instaliuoti laikantis tuo metu galiojančių nacionalinių taisyklių taip, kad būtų išvengta elektros smūgių.
3. Pastato izoliacija, šildymas ir vėdinimas turi užtikrinti, kad oro apykaita, dulkių kiekis, temperatūra, santykinis oro drėgnumas ir dujų koncentracija neviršytų veršeliams nepavojingų normų.
4. Visi veršelių sveikatai ir gerovei svarbūs automatiniai arba mechaniniai įrenginiai turi būti bent kartą per dieną patikrinami. Aptikus gedimų, jie turi būti nedelsiant pašalinti arba, jei pašalinti negalima, turi būti imamasi priemonių apsaugoti veršelių sveikatą ir gerovę, ypač taikant alternatyvius šėrimo metodus bei palaikant geras aplinkos sąlygas.

Kai naudojama dirbtinė ventiliacijos sistema, turi būti numatyta galimybė naudoti oro vėdinimą garantuojančią atsarginę sistemą, kad būtų išsaugota veršelių sveikata ir gerovė tai sistemai sugedus bei pasirūpinta apie gedimus įspėjančia signalizacijos sistema. Signalizacija turi būti reguliariai testuojama.

5. Veršeliai neturi būti visą laiką laikomi tamsoje. Atsižvelgiant į jų elgsenos bei fiziologinius poreikius, priklausomai nuo skirtingų oro sąlygų valstybėse narėse, įrengiamas atitinkamas natūralus arba dirbtinis apšvietimas; dirbtinio apšvietimo laikas turi bent atitikti natūralaus apšvietimo laiką, kuris paprastai tęsiasi nuo 9 val. iki 17 val. Be to, kad veršelius būtų galima apžiūrėti bet kuriuo paros metu, turi būti atitinkamas pakankamai šviesus (stacionarus arba nešiojamas) šviestuvas.
6. Savininkas arba už gyvulius atsakingas asmuo visus patalpose laikomus veršelius turi patikrinti mažiausiai dukart per dieną, o lauke laikomus veršelius – vieną kartą per dieną. Veršelis, kuris atrodo sergantis ar susižeidęs, turi būti nedelsiant tinkamai gydomas, o dėl veršelio, kuriam nepakanka augintojo globos, privaloma kuo greičiau kreiptis į veterinarijos specialistą. Jei būtina, sergantys arba sužeisti veršeliai turi būti izoliuojami atitinkamose patalpose su sausais, patogiais pakratais.
7. Veršeliams skirtos patalpos turi būti tokios konstrukcijos, kad kiekvienas iš jų galėtų nesunkiai atsigulti, ilsėtis, atsistoti ir išsilaižyti.
8. Veršeliai turi būti nerišami, išskyrus grupėmis laikomus veršelius, kuriuos galima priišti ne ilgiau kaip vienai valandai, kai jie girdomi pienu arba pieno pakaitalu. Kai veršeliai yra rišami, naudojami pasaitai privalo būti tokie, kad jų nežalotų, jie turi būti reguliariai tikrinami ir esant reikalui pritaikomi, kad būtų patogūs. Kiekvienas pasaitas turi būti pagamintas taip, kad nekiltų pavojus pasismaugti arba susižeisti, o veršelis galėtų judėti taip, kaip nustatyta 7 punkte.
9. Veršidės, gardai, įrenginiai ir indai, naudojami veršeliams, turi būti tinkamai valomi ir dezinfekuojami, kad juose neatsirastų ligas nešiojančių organizmų ir kad veršeliai vieni nuo kitų neužsikrėstų. Išmatos, šlapimas ir pašaro likučiai arba išsiliejęs ēdalas turi būti pašalinamas tiek kartų ir taip, kad būtų kuo labiau sumažintas kvapas ir nepriviliotos musės ar graužikai.
10. Grindų danga turi būti lygi, bet neslidi, kad veršeliai nesusižeistų, ir taip sukonstruota, kad veršeliai galėtų nesusižeisdami ar nesikankindami ant jos stovėti arba gulėti. Danga turi būti pritaikyta veršelių dydžiui ir svoriui bei turėti kietą, lygų ir tvirtą paviršių. Guoliui skirta vieta turi būti patogi, švari, tinkamai nusausta ir neturėti neigiamo poveikio veršeliams. Veršeliams iki dviejų savaičių turi būti tinkamai pakreikta.

11. Kad būtų užtikrinta gera veršelių sveikatos būklė ir gerovė, jie turi būti tinkamai šeriami, atsižvelgiant į jų amžių, svorį ir elgsenos bei fiziologinius poreikius. Pakankamas geležies kiekis jų pašare turi užtikrinti mažiausią vidutinį 4,5 mmol/l hemoglobino lygį kraujyje, mažiausias kasdienis o ląstelių davinys turi būti tiekiamas kiekvienam vyresniam nei dvi savaitės veršeliui, davinio kiekis didinamas nuo 50 g iki 250 g per dieną veršeliui, kuris sulaukė aštuonių–dvidešimties savaičių. Veršeliui negalima mauti antsnukio.
 12. Veršeliai turi būti šeriami ne rečiau kaip dukart per parą. Veršeliams, kurie laikomi grupėmis ir šeriami ne *ad libitum* arba jiems neįrengta automatinė maitinimo sistema, turi būti suteikta galimybė prieiti prie pašaro tuo pat metu, kaip ir kitiems tos grupės veršeliams.
 13. Vyresni kaip dviejų savaičių veršeliai turi gauti pakankamai gėlo vandens arba tam tikrą jiems būtiną kiekį kitokių skysčių. Tačiau esant karšties orams ir sergantiems veršeliams gėlas vanduo turi būti pasiekiamas bet kuriuo metu.
 14. Šėryklų ir girdyklų įrenginiai turi būti suprojektuoti, sukonstruoti, pastatyti ir prižiūrimi taip, kad būtų kuo mažesnė galimybė užteršti veršeliams skirtus pašarus ir vandenį.
 15. Kuo greičiau po gimimo ir bet kuriuo atveju per šešias pirmąsias gyvenimo valandas visi veršeliai privalo gauti krekenu.
-

III PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 91/629/EEB	Ši direktyva
1 ir 2 straipsniai	1 ir 2 straipsniai
3 straipsnio 1 dalis	—
3 straipsnio 2 dalis	—
3 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	3 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
3 straipsnio 3 dalies antros pastraipos išanginė formuluotė	3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos išanginė formuluotė
3 straipsnio 3 dalies antros pastraipos pirma įtrauka	3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas
3 straipsnio 3 dalies antros pastraipos antra įtrauka	3 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas
3 straipsnio 3 dalies trečia pastraipa	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 4 dalis	—
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnis
5–10 straipsniai	5–10 straipsniai
11 straipsnio 1 dalis	—
11 straipsnio 2 dalis	11 straipsnis
—	12 straipsnis
—	13 straipsnis
12 straipsnis	14 straipsnis
Priedas	I priedas
—	II priedas
—	III priedas